

Післядипломна освіта в Україні № 2'2017

Головний редактор:

В. В. Олійник – д-р пед. наук, проф., дійсний член НАПН України.

Заступник головного редактора:

Л. М. Сергеева – д-р пед. наук, проф.

Відповідальний секретар:

Н. В. Любченко – канд. пед. наук, доцент.

Редакційна рада:

О. В. Алейнікова — д-р наук з держ. управління, проф.;

Н. Г. Діденко — д-р наук з держ. управління, проф.;

С. І. Дровозюк — д-р істор. наук, проф.;

В. В. Зельюк — канд. пед. наук, доцент;

А. М. Зубко — канд. пед. наук, доцент;

Р. М. Зуб'як — канд. пед. наук, доцент;

М. О. Кириченко — канд. пед. наук, доцент;

В. І. Маслов — д-р пед. наук, проф.;

В. В. Пашиков — д-р філос. наук, доцент;

Л. Д. Покровська — канд. пед. наук, проф.;

М. І. Романенко — д-р філос. наук, проф.;

Г. М. Тимошко — д-р пед. наук, проф.;

Н. М. Чепурна — канд. пед. наук, доцент.

Редакційна колегія:

В. П. Андрущенко — д-р філос. наук, проф., академік НАПН України;

В. Ю. Биков — д-р техн. наук, проф., академік НАПН України;

О. І. Бондарчук — д-р психол. наук, проф.;

Л. М. Карамушка — д-р психол. наук, проф., член-кор. НАПН України;

Н. І. Клокар — д-р пед. наук, проф.;

П. В. Лушин — д-р психол. наук, проф.;

Т. В. Поспелова — д-р наук з держ. управління, доцент;

Н. Г. Протасова — д-р пед. наук, проф.;

З. В. Рябова — д-р пед. наук, проф.;

І. Є. Сіласва — канд. техн. наук, доцент;

Т. М. Сорочан — д-р пед. наук, проф.;

Т. І. Сущенко — д-р пед. наук, проф.;

Анна Випих-Гавронська — д-р хабілітований, проф. (м. Ченстохова, Республіка Польща);

Асаф Дагбейи огли Заманов — д-р фіз.-мат. наук, проф. (Бакинський ін-т підвищ. каліф. та перепід. пед. кадрів (м. Баку, Республіка Азербайджан));

Зигмунт Бонк — д-р хабілітований, проф. (м. Ченстохова, Республіка Польща);

Казімеж Редзінський — д-р хабілітований, проф. (м. Ченстохова, Республіка Польща).

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

- Н. Клокар.*
Концептуальні засади розвитку управлінських компетентностей директорів опорних шкіл у процесі підвищення кваліфікації..... 3
- Л. Сергеева.*
Збереження та формування нових вітчизняних науково-педагогічних кадрів..... 9
- М. Скрипник.*
Нова українська школа: питання суб'єктності..... 12
- С. Шевчук.*
Методика реалізації інтерактивного навчання у закладах професійної освіти..... 17
- О. Гривняк.*
Квест-ігри як складова освітньої діяльності..... 21

АНДРАГОГІКА І ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ДОРΟΣЛИХ

- Т. Шинкаренко.*
Інклюзивна освіта дорослих: моделі професійного розвитку..... 24
- О. Литвиненко.*
Регіональні шляхи екологізації натуралістичних прийомів у системі післядипломної освіти вчителів..... 26
- Н. Граматик.*
Формування екологічної відповідальності вчителів початкових класів в умовах післядипломної педагогічної освіти..... 30
- Г. Гребенькова.*
Експериментальна робота як засіб підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної освіти..... 34

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

- Т. Стойчик.*
Управління якістю професійної підготовки конкурентоздатних фахівців з урахуванням досвіду пострадянських країн..... 40
- Л. Ляхоцька.*
Інноваційна освітня діяльність університетської кафедри..... 42
- С. Антощук.*
Організація навчально-методичної роботи кафедри засобами Office 365..... 48
- А. Даценко.*
Роль зворотного в'язку у плануванні роботи кафедри (на прикладі кафедри «Технологій навчання, охорони праці та дизайну» Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДВНЗ «УМО»)..... 52

ІННОВАЦІЇ У НЕПЕРЕРВНІЙ ОСВІТІ

- С. Касьян.*
Технологія роботи в єдиному інформаційному середовищі на основі Office 365 в управлінській діяльності завідувача кафедри..... 56

Видавець

Державний вищий навчальний заклад
«Університет менеджменту освіти».

Редактори:

Л. Є. Івашень;
В. І. Отрішко.

Технічний редактор

Я. Й. Васильченко.

Коректор

Л. Г. Дончевська.

Адреса редакції:

04053, Київ, Артема
(Січових Стрільців), 52-а,
тел. 484–10–96, 481–38–00

E-mail: infoumo@gmail.com
Web-сайт: www.umo.edu.ua

Видається з 2001 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ № 4286 від 12.06.2000 р.

Здано до набору 14.11.2017 р.
Підписано до друку 10.12.2017 р.

Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Друк офсетний. Тираж 300 прим.
Зам. 369.

Виготівник: ПП «Фірма «Гранма»
м. Київ, просп. Повітрофлотський,
94А.

Свідоцтво про внесення суб'єкта
видавничої справи до Державного
реєстру ДК №4135 від 11.08.2011 р.

<i>І. Тарасюк.</i> Акмеологічний підхід до становлення професійної компетентності майбутніх фахівців харчової промисловості.	60
<i>А. Лапшин.</i> Математичні аспекти якості тестування.	63
<i>Л. Кондратова, Н. Гущина.</i> Використання мобільних додатків Google у роботі викладача.	66
<i>В. Дивак.</i> Хмарні технології у системі відкритої післядипломної освіти.	72
<i>Н. Гущина.</i> Використання хмарних сервісів для створення інформаційного освітнього середовища навчального закладу.	76
<i>М. Андрос.</i> Тестування як елемент ефективності дистанційного навчання.	79

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ОСОБИСТІСНОГО І ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ

<i>Г. Юзбашева.</i> Творчий підхід вчителя до реалізації елективних курсів з хімії у профільному навчанні.	84
<i>В. Купрієвич.</i> Самоменеджмент в діяльності керівника сучасного закладу професійної освіти.	88
<i>Г. Ізотова.</i> Компетентнісне зростання педагога.	90
<i>Л. Ніколенко.</i> Саморозвиток індивідуальності педагога завдяки системі формальної, неформальної та інформальної освіти.	93
<i>Я. Ситніков.</i> Педагогічні умови розвитку психолого-педагогічної компетентності педагогічних працівників закладів професійної освіти у контексті неперервної професійної освіти.	98

ІСТОРИЧНИЙ І СУЧАСНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ОСВІТИ У ГРОМАДЯНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

<i>М. Дей.</i> Европейские стандарты безопасности труда молодежи.	102
<i>Відомості про авторів.</i>	106

Шевчук Світлана Степанівна

*Білоцерківський інститут неперервної
професійної освіти ДВНЗ «Університет
менеджменту освіти» НАПН України,
М. Біла Церква, Київська обл., Україна*

МЕТОДИКА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Анотація: Розглядаються основні підходи до розуміння сутності процесу навчання, висвітлюється концепція інтерактивного навчання, його провідні ознаки та інструменти. Визначаються інтерактивні форми і методики професійної підготовки у закладах освіти, розглядається методика їх впровадження у навчально-виробничий процес закладів професійної освіти.

Ключові слова: інтерактивне навчання, полілог, смислотворчість, рефлексія, кооперативне навчання, інтерактивний тренінг, майстер-клас.

METHOD OF REALIZATION OF INTERACTIVE EDUCATION IN PROFESSIONAL EDUCATION INSTITUTIONS

(Materials of the XXII International Scientific Conference "Actual scientific research in the modern world", February 26-27, 2017, Pereyaslav-Khmelnysky)

Abstract: The main approaches to understanding the essence of the learning process are considered and the concept of interactive learning, its leading features and tools is highlighted. Interactive forms and methods of vocational training in educational institutions are determined and the methodology of their introduction into the educational process of institutions of vocational education is considered.

Key words: interactive learning, polylogue, semanticism, reflection, cooperative learning, interactive training, master class.

У чому полягає традиційність чи інноваційність освіти? Де межа між освітніми традиціями та інноваціями, адже будь яка інновація поступово перетворюється у традицію, а традиція зненацька може стати інновацією? Кому потрібні інновації в освіті й чи потрібні вони взагалі? Чим відрізняється традиційний урок від інноваційного, адже сама урочна форма організації навчально-виховного процесу у професійних навчальних закладах різних рівнів і спрямування залишається на сьогодні суто традиційною?.. І це далеко не всі питання, які виникають у сучасного педагога в процесі становлення і розвитку рівня його професійної компетентності та формування особистого професійного іміджу.

Більшість сучасних педагогів професійної школи відчують потребу в освітніх інноваціях через те, що сьогодні вже неможливо навчати за традиційними методиками, коли педагог перебуває в центрі навчального процесу, а учні (студенти, слухачі) пасивно сприймають навчальний матеріал, виконують практичні та контрольні завдання, які не потребують розвитку креативного чи конструктивно-критичного мислення, отримують оцінки за репродуктивне відтворення набутих знань, умінь і навичок. Відмова від суб'єкт-об'єктних відносин між педагогом і учнями – це реалізація в освіті стратегії не стільки формування, скільки розвитку особистості учня (студента, слухача), перетворення його із простого виконавця педагогічних завдань на співавтора процесу навчання, думку якого поважають, заохочують до активності і творчості.

У традиційній педагогічній практиці існує два основних підходи до розуміння сутності процесу навчання: біхевіористичний та когнітивний [4].

Біхевіористичний (поведінковий) підхід орієнтований на зміну не тільки свідомості учнів, скільки їх поведінки. Цей підхід базується на висновках біхевіористичного напрямку у психології, який системно вивчає поведінку людини. В процесі реалізації цього підходу до навчання педагог виконує дві основні функції:

- спостерігає за учнями з метою передбачення його поведінки;
- забезпечує зворотній зв'язок для керування їх поведінкою, стимулюючи формування і розвиток умінь і навичок виконання певних дій.

Біхевіористичний підхід орієнтований на розвиток навичок, необхідних майбутньому фахівцеві у певній галузі діяльності. Педагог за цим підходом – спостерігач, помічник (фасилітатор) і контролер. Тут провідну роль відіграють самі учні, які самостійно, найчастіше методом спроб і помилок, домагаються рішення поставленого перед ними завдання.

Когнітивний (пізнавальний) підхід до навчання зорієнтований на розвиток свідомості учнів. Його сутність полягає у впливі на свідомість учнів з метою формування у них стійкого образу явища, процесу або відносин, що у

потрібний момент буде використано учнем як модель дій.

Когнітивний підхід є домінуючим у сучасній професійно-теоретичній підготовці за традиційною моделлю навчання, у якій основною формою навчання є лекційно-семінарська. При цьому підході учні майже увесь час залишаються тільки слухачами – тобто пасивно сприймають інформацію від педагога. Відповідно до виробленої звички вони очікують масованого інформаційного потоку і найчастіше не готові докладати власних зусиль до аналізу і взаємного обміну досліджуваної інформації. Метою застосування цього підходу є підвищення загальної ерудиції, пам'яті і уваги учнів при застосуванні чітких критеріїв оцінки ефективності навчання.

Емпіричний підхід (навчання через досвід) оптимізує процес навчання за рахунок поєднання позитивних ознак попередніх двох підходів, а саме:

- від біхевіористичного – орієнтація на зміну поведінки учня шляхом формування у нього нових умінь і навичок та удосконалення наявних;
- від когнітивного – орієнтація на розвиток і вдосконалювання свідомості й прийняття до уваги мотиваційної установки учнів до навчання.

Емпіричний підхід передбачає активну діяльність учнів, припускає рішучу відмову розглядати їх як об'єкт навчання і може розглядати їх як повноправних учасників процесу навчання. Замість пасивного споглядання учні разом із педагогом постійно перебувають у процесі постійного спілкування, під час якого набуті ними знання перевіряються і закріплюються у практичній діяльності. Емпірична модель навчання дає можливість досягти гармонійної рівноваги між роллю педагога і роллю учнів у процесі пізнання.

Концепція інтерактивного навчання базується, перш за все, на особистісно-орієнтованих цінностях освіти, коли учень із «об'єкта» навчання стає центральною фігурою навчального процесу, його повноправним учасником - «суб'єктом» навчання. Загальною закономірністю навчального процесу є організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності учнів шляхом використання елементів активного (розвиваючого) навчання, а не експлуатація їх пам'яті та опанування ними «готових знань». При цьому

педагог більшою мірою виступає у ролі організатора (тьютора) самостійної активної пізнавальної діяльності учнів, компетентного консультанта і помічника (фасилітатора). Професійна компетентність педагога повинна проявлятися не тільки через безпосереднє формування, розвиток і контроль навчальних досягнень учнів, але через педагогічні уміння проектувати, моделювати, діагностувати і корегувати діяльність учнів з метою надання своїми кваліфікованими діями вчасної допомоги в усуненні утруднень, які виникають в учнів у процесі навчання.

Визначення сутності технології інтерактивного навчання бажано починати з розгляду поняття «*інтерактивність*» через поняття «*інтерація*»: *inter* - поміж-, серед-, взаємо-; *akt* - посилена діяльність. Таким чином, *інтерактивність* – це посилена педагогічна *взаємодія*, взаємовплив учасників педагогічного процесу через призму власної індивідуальності, особистого досвіду життєдіяльності. Ця взаємодія характеризується високим ступенем інтенсивності спілкування її учасників, їхньої комунікації, обміну діяльністю, зміною і різноманітністю її видів, форм і прийомів, цілеспрямованою рефлексією учасниками своєї діяльності і взаємодії, що відбулася. Інтерактивні методи спрямовані на зміну, удосконалення моделей поведінки і діяльності учасників навчального процесу.

Отже, *інтерактивне навчання* – це навчання у режимі посиленої педагогічної взаємодії учасників навчального процесу з метою спільного вирішення навчальних завдань та розвитку особистісних якостей учнів.

Інтерактивне навчання ґрунтується на новій філософії конструктивізму й постмодернізму, яка стає методологічною основою сучасної освітньої політики. Основні ідеї цієї філософії у професійному навчанні зводяться до необхідності підготовки відповідальних, творчих, активних працівників, які шанують розмаїття, діалог культур, творчої взаємодії. Інноваційні технології навчання повинні базуватися на активній співпраці педагога і учнів, їх кооперації в процесі навчання, тому часто педагоги практики поєднують поняття «*інтерактивне навчання*» і «*кооперативне навчання*».

Аналіз практики реалізації технології інтерактивного навчання дозволив виділити її *провідні ознаки і інструменти*, серед яких[2]:

- *полілог* – багатоголосося, у якому можна почути голос кожного учасника навчального процесу, можливість кожного учасника мати свою точку зору з будь-якої проблеми і готовність висловити ці погляди;
- *діалог* передбачає сприйняття учасниками педагогічного процесу самих себе як рівних партнерів, суб'єктів взаємодії. Діалог у процесі навчання – це сприйняття учня педагогом як індивідуальної особистості незалежно від його інтелектуальних, статевих та вікових особливостей;
- *мисленнєва (інтелектуальна) діяльність* як сутнісна ознака інтерактивних методів інтенсивної розумової діяльності педагога і учнів, яка передбачає проблемність навчання, самостійне виконання учнями різноманітних розумових операцій, таких, як аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікація тощо;
- *смыслотворчість* є процесом усвідомленого створення (творіння, побудови) учнями і педагогом нових для себе значень, змісту предметів і явищ оточуючої реальності у межах навчальної проблеми, яка обговорюється;
- *рефлексія* є самоаналізом, самооцінкою учасниками педагогічного процесу своєї діяльності, взаємодії. До *методів рефлексії* можна віднести: методи експертної оцінки, індивідуальної та групової оцінки, аналіз і узагальнення досвіду, метод взаємоконтролю, групового обміну враженнями тощо.

На сьогодні у вітчизняній педагогічній практиці адаптовано, теоретично обґрунтовано та залучено до впровадження у професійному навчанні широкий спектр методик інтерактивного навчання: методи кооперативного навчання, інтерактивна лекція чи семінар, навчальна дискусія, інтерактивний тренінг, ситуативне моделювання, розв'язання проблемних ситуацій, рішення творчих задач тощо [3].

Робота в малих групах передбачає роботу декількох учнів (3-5 учнів) над єдиним завданням і дає можливість всім її учасникам практикувати навички співробітництва та міжособистісного спілкування. *Характерними ознаками* такої

форми діяльності учнів є: єдина мета і спільна мотивація дій; інтеграція індивідуальних дій у спільну діяльність; спільне прагнення досягнення успіху у навчанні; самоуправління та саморегуляція навчальної діяльності; колективна оцінка; відкритість навчальної діяльності.

Розрізняють гомогенні та гетерогенні малі групи. *Гомогенні групи* утворюються із учнів приблизно однакового рівня навчальних досягнень і дозволяють педагогу використовувати для різних груп диференційовані завдання різного рівня складності. *Гетерогенні групи* об'єднують учнів з різним рівнем навчальних досягнень. У таких групах стимулюється творче мислення й обмін ідеями, встановлюються більш конструктивні стосунки між учасниками (за умови правильного вибору лідера групи).

Методи кооперативного навчання. *Сутність* кооперативного навчання – це взаємодія між учасниками навчального процесу, яка реалізується при застосуванні таких форм організації діяльності, як робота учнів у малих групах або парна. *Основними елементами* кооперативного навчання є: позитивна взаємозалежність, особиста відповідальність, особиста взаємодія (обличчя до обличчя), соціальні навички та груповий процес. *Мета* застосування: опрацювання нової інформації та закріплення знань, розвиток умінь і навичок комунікативного спілкування, діагностика особистісних якостей учнів, розвиток цільових поведінкових настанов. Кооперована діяльність має конкретний порядок дій, який можна описати крок за кроком. Прикладами використання даних методів при навчанні професії є такі види занять, як: «акваріум», «навчаємося разом», «один за всіх», «треступеневе інтерв'ю» тощо.

Інтерактивна лекція базується на організації спільної діяльності педагога і учнів та розвитку міжособистісних комунікацій в процесі навчання. Прикладами лекцій із застосуванням інтерактивних методів можуть бути: *лекція-колективне обговорення, лекція з розбором конкретних ситуацій, лекція прес-конференція, лекція з паузами* та інші.

Проблемна лекція спирається на логіку проблемних ситуацій, які послідовно моделюються педагогом шляхом постановки проблемних запитань та

формулюванням проблемних задач, що потребує активної пізнавальної діяльності учнів для їх правильної оцінки і вирішення.

Семінарське заняття сприяє розвитку професійної самостійності учнів, закріпленню, поглибленню та систематизації знань, отриманих у процесі поза аудиторної роботи з літературою та документацією. У залежності від методів проведення виокремлюють декілька видів семінарських занять: із використанням методів «круглий стіл», «мозковий штурм», «аналіз конкретних ситуацій» тощо.

Дискусія – це *аналітичний діалог* між учнями або учнями і педагогом з проблеми, з якої існує багато варіантів думок, який передбачає вислуховування ідей різних співрозмовників і реагування на ці ідеї. *Мета* дискусії – навчити учнів глибокому розумінню проблеми, формулюванню самостійної позиції, оперуванню аргументами, критичному мисленню, сформулювати навички міжособистісного спілкування. Приклади проведення інтерактивної дискусії: «*круглий стіл*», «*засідання експертної групи*», «*форум*», «*симпозіум*», «*дебати*», «*судове засідання*» «*концентричні кола*» тощо.

Інтерактивний тренінг – це методика інтерактивного навчання, яка ефективно використовується у професійно-практичній підготовці і складається із сукупності практичних вправ з моделювання реальних або віртуальних ситуацій навчального чи професійного характеру і яка дозволяє його учасникам за короткий час не лише набути нових знань, сформулювати нові вміння і навички інтелектуальної діяльності, змінити ставлення до певних стереотипів, що склалися у навчальному чи виробничому процесі, а й закласти нові підходи до розв'язання конкретних або проблемних ситуацій професійного характеру. Дана методика базується на *інтерації* – навчанні у дії, а тому і навчитися їй можна тільки через дію.

Майстер-клас – це інтерактивна форма проведення сучасного уроку, яка базується суто на практичних діях, у процесі яких відбувається передача педагогом власного досвіду та професійної майстерності, демонстрація ним творчого розв'язання певного навчального завдання конкретного або проблемного характеру. На такому занятті виробнича технологія, що пропонуються у межах

майстер-класу, не має бути відтворена учнями буквально. Мета майстер-класу - донести до учнів ідейний заряд, показати варіативність відтворюваних елементів (прийомів, деталей), що спонукає учнів до творчої діяльності.

Інтерактивні справи – основний компонент інтерактивного заняття, мета якого не тільки у закріплення, розвиненні, узагальненні, систематизації та оцінюванні набутих учнями професійних знань, умінь і навичок за темою уроку чи програми, але й у розвитку таких видів мислення, як аналітичність, логічність, критичність, технологічність, системність, комунікативність, творчість. Саме на цьому етапі уроку педагог може максимально залучити учнів до інтеракції шляхом застосування різноманітних інтерактивних форм, методів та засобів, таких, як: інтерактивний тренінг, інтерактивна вправа, аналіз конкретних або проблемних ситуацій навчального чи виробничого характеру; робота малими групами чи у парах; інтерактивна дискусія, засідання «круглого столу» тощо. Основна інтерактивна частина уроку передбачає застосування педагогом декілька інтерактивних вправ, відібраних залежно від мети уроку та очікуваних результатів. Порядок проведення *інтерактивної вправи передбачає*: інструктування (формулювання педагогом мети вправи, алгоритм і час на її виконання, критерії оцінювання результатів); об'єднання учнів у малі групи, розподіл ролей інші технічні дії учнів; виконання учнями завдання; презентація і оцінка результатів.

Завершальний етап інтерактивного заняття у професійному навчальному закладі часто реалізується через **«рефлексію»** - можливість для учасників навчального процесу ще раз переглянути події, що відбувалися на занятті. Рефлексія як найважливіший принциповий момент інтерактивного навчання передбачає, що активні дії учнів уже завершені, й учень розмірковує про спосіб їх виконання, про результати діяльності, про можливість подальшого застосування набутих знань, умінь і навичок. Технологізація навчального процесу передбачає *обов'язкову рефлексію*, під якою у педагогіці розуміють здатність людини до самопізнання, уміння аналізувати свої власні дії, вчинки, мотиви і зіставляти їх із суспільно значущими цінностями, а також діями та вчинками інших людей. *Мета*

рефлексії – згадати, виявити і усвідомити учнями основні компоненти своєї діяльності: її зміст, тип, способи, проблеми, шляхи їх вирішення, отримані результати тощо. Рефлексія тісно пов'язана з іншою важливою для технологічного уроку дією – постановкою мети. Формулювання учнем мети свого навчання передбачає її досягнення і наступну рефлексію – усвідомлення способів досягнення поставленої мети.

Отже, *інтерактивна модель навчання* – це інноваційна форма організації пізнавальної діяльності учнів, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень може відчувати свою успішність, інтелектуальну спроможність. Сутність інтерактивного навчання полягає у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх учасників навчального процесу. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і учень, і педагог є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, які розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють. Організація навчання за цією моделлю передбачає моделювання життєвих, соціальних чи виробничих ситуацій, використання рольових ігор, навчальних проєктів, спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. В процесі реалізації інтерактивної моделі навчання в учнів формуються «знання-трансформації».

Інтерактивна взаємодія виключає як домінування одного учасника навчального процесу над іншими, так і однієї думки (ідеї) над іншою. Під час такого навчання учні вчаться бути демократичними, комунікабельними, критично мислити, приймати виважені рішення.

Традиційні технології навчання орієнтовані, в основному, на передачу учневі готових знань, що призводить до того, що більшість випускників професійних навчальних закладів не може адаптуватися до реальних умов сучасного виробництва через відсутність умінь і навичок аналізувати, самостійно та критично осмислювати ситуацію, обирати оптимальне рішення у

нестандартних або критичних виробничих ситуаціях.

Основою інтерактивної моделі та технології інтерактивного навчання є *стратегія розвитку* – розвиток особистісного потенціалу учня, його інтелектуалізація та самореалізація, формування творчої особистості.

Література:

1. Болсун С. Інноваційний підхід до формування професійного іміджу педагога в системі післядипломної освіти /С.Болсун, Н.Чипиленко //Післядипломна освіта в Україні. – 2011.- №6. – С. 27-31.
2. Майорова І.Г. Впровадження інтерактивного навчання у професійну підготовку фахівців: метод. рекомендації /І.Г.Майорова. – Донецьк: ІПО ІПП УМО, 2012.- 42 с.
3. Шевчук С. Інноваційна діяльність педагога професійної школи: Навчально-методичний посібник /С.С.Шевчук. – Біла Церква: БІНПО, 2015, - 164с.
4. Шевчук С.С. Інноваційний урок у професійній школі : Навчально-методичний посібник / С.С. Шевчук. – Біла Церква : БІНПО УМО АПНУ, 2015. - 110 с.

Стаття «Методика реалізації інтерактивного навчання у закладах професійної освіти»

Шевчук С.С., старший викладач кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін БІНПО ДВНЗ «УМО» НАПН України.

Мобільний телефон: 050-976-85-38.

E-mail: binpomethodica@ukr.net